

Dobrovolníci pomáhají pacientům odvést pozornost od bolesti

Pacienti si díky dobrovolníkům mají s kým popovídat a psychicky jim to velmi pomáhá. Často vidají jen personál a zdi nemocnice, říká Žofie Vojáčková, koordinátorka dobrovolníků Nemocnice Jihlava.

■ Veronika Dawidowicz

Kdo je podle vás vhodný na práci dobrovolníka?

Dobrovolníkem může být v podstatě kdokoliv, protože každý z nás umí něco, co může poskytnout ostatním. Dobrovolníkem v Nemocnici Jihlava se může stát každý, kdo je komunikativní a vstřícný k lidem a jejich náladám. Je ochoten část svého volného času strávit ve prospěch druhých, dokáže naslouchat a nevdá mu prostředí nemocnice.

Jediné omezení pro dobrovolnickou činnost je věk 15 let.

Má dobrovolník v nemocnici nějakou specifickou roli?

Ano. Na rozdíl od zdravotnického personálu se nemusí zajímat a starat o nemoc a o to, co pacient nemůže. Ale orientuje se na to, co je zdravé a co pacient i přes svou nemoc může. Dobrovolník se zaměřuje na lidský kontakt. Jinak řečeno „stará se o člověka, ne o pacienta.“

Je potřeba absolvovat nějaký kurz?

Žádný kurz ani vzdělání není potřeba, jen vstupní pohovor s koordinátorem dobrovolníků, školení u nás v nemocnici, návštěva nanečisto se zkušeným dobrovolníkem a pak už

ŽOFIE VOJÁČKOVÁ má na starosti dobrovolníky.

hurá za pacienty.

S čím nejčastěji dobrovolníci pomáhají a komu?

Dobrovolníci nejčastěji dochází za pacienty ležícími na oddělení geriatrické a následné péče nebo třeba na neurologii či onkologii. Hlavním přínosem dobrovolníků je osobní kontakt s pacienty, nabídka trávení volného času, ať už povídáním nebo čtením, a také jakési narušení nemocniční rutiny (které mnohdy ocení i personál).

Tu a tam se ale vyskytnou činnosti technického rázu – malování na zeď nebo pomoc na zahrádce pacientů z geriatrické.

Co baví pacienty, kterým se dobrovolníci věnují? Jak tráví volný čas?

KOORDINÁTORKA dobrovolníků a zároveň dobrovolnice - canisterapeutka - Petra Humlerová. Foto: archiv ŽV

Mezi nejoblíbenější aktivity patří canisterapie, povídání, čtení z knihy nebo novin, zpívání v klubu geriatrické, pojiždná knihovna a poslední dobou i výlety pomocí virtuální reality.

Proč je pro pacienty dobré, aby trávili čas s dobrovolníky? Jak jim to pomáhá?

Dobrovolníci pomáhají pacientům odvést pozornost od bolesti, zlepšují jim náladu, a pokud k pacientům nikdo nechodí, nahrazují kontakt s vnějším světem a suplují návštěvy.

Pacienti si mají s kým popovídat a psychicky jim to velmi pomáhá, i proto, že jinak často vidají jen personál a zdi nemocnice.

Staří lidé potřebují, aby se jim naslouchalo

Pokud při své návštěvě dokážu na tváři klienta vyloudit alespoň nepatrný úsměv, jsem za to moc ráda, říká dobrovolnice z jihlavské nemocnice Lenka Fatrdlová, se kterou jsme si povídali spolu s její kolegyní Hanou Fatrdlovou.

■ Veronika Dawidowicz

Proč jste se rozhodly stát dobrovolnicí?

Lenka: Vždycky jsem chtěla nějakým způsobem pomáhat a až zde v nemocnici jsem zjistila, že se můžu stát dobrovolnicí i přes to, že nemám zdravotnické vzdělání.

Hana: Za prvé, abych pomáhala ve sféře, kam se nehrne příliš moc lidí a proto, že jsem se ve stáří mé babičky stala trpělivou a ochotnou naslouchat věcem, které možná už nikoho nezajímají, ale staří je potřebují říct. Potřebují, aby je někdo slyšel.

Pracujete ve zdravotnictví nebo sociálních službách? Pokud ne, bavila by vás taková práce nebo vám to stačí jenom takhle jednou za čas?

Lenka: Pracuji v nemocnici, ale ne jako zdravotnický pracovník. Práci zdravotníků obdivuji, ale myslím, že bych ji nezvládla. Nesnesu pohled na zranění a navíc se obávám, že bych si práci takzvaně nosila domů (neustále bych myslela na to, co se v práci děje).

Hana: Ne, nepracuji ve zdravotnictví. Jednou za čas je to pro mě „vyčištění mozku, zbavím se

myšlenek na mé starosti“. Dlouhodobě by mě tato práce asi vysávala.

Co vás jako dobrovolníka nejvíce baví? Co vás naplňuje?

Lenka: Baví mě dělat lidem radost nebo jim alespoň trochu zpříjemnit pobyt v nemocnici. Pokud při své návštěvě dokážu na tváři klienta vyloudit alespoň nepatrný úsměv, jsem za to moc ráda. Také mě baví poslouchat ty lidské příběhy.

Hana: Mám dvě malé děti a jsem dobrá máma, dělám jim radost. A tento styl funguje i na staré lidi, takže poslouchám, zajímám se, jezdím s nimi na projížďky ven a prostě „kecáme“ o životě brouka.

Jak moc je to těžké po emoční stránce? Držíte si odstup, nebo pak o pacientech a jejich osudech přemýšlíte i například doma?

Lenka: Asi to není tak těžké, jak jsem původně čekala. Občas se mi samozřejmě stane, že se mi nějaká myšlenka odloudí za nimi, ale snažím se si sama v sobě vysvětlit, že jsou věci, které neovlivním, že jsem tam opravdu jen pro to, abych se jim pokusila zpříjemnit den.

Hana: Nedržím si odstup, nejsem typ studený čumák, ráda jim ukazuji zájem. Zajímám se o to, o co oni. A doma o nich přemýšlím, vymýšlím, co přinesu na příští návštěvu.

Co je na „dobrovolničení“ nejtěžší?

Lenka: Asi to, když si zvyknete vidat se s někým pravidelně, už ho nějakým způsobem znáte a víte „jak na něj“ a když přijdete příště, tak on už tam na oddělení nelezí.

Hana: Odhodlat se. A možná bude těžké se srovnat s případným odchodem oblíbeného klienta.

Vzpomenete si na nějaký příběh, který vám utkvěl v paměti? Dojal vás nebo rozesmál?

Lenka: V paměti mi jich utkvělo více, každý je jiný a všechny jsou krásné. Je to jako čistá životopisná kniha nebo vidět film, jen to slyšíte z něčích úst jako vyprávění.

Třeba příběh jedné paní, která pocházela z úplně druhé strany republiky a různými náhodami a životními peripetiemi se dostala až sem na Vysočinu. Vzpomínala na mládí a říkala, že by se chtěla ještě aspoň jednou za život podívat do svého rodného místa.

Člověk by jí to v té chvíli tak rád splnil... Paní bylo přes 80 let a vše popisovala tak barvitě, jako by tam byla včera. To mi přijde neuvěřitelné, že to v té hlavě zůstane takto uloženo i v tak pokročilém věku.

Hana: Ano, utkvěl mi v hlavě smutek paní, která z LDN šla do domova, ale nikdo ji nezajistil oděv a tak byla převážena v noční košili. A velmi mi děkovala za župan, který jsem jí darovala a ona si jej směla ponechat, a tak alespoň na transport měla i župan.